

مطالعه مروزی بر روی اثر اسیدهای چرب لینولئیک کونژوگه بر مهار سلول‌های سرطانی و مکانیسم‌های احتمالی تأثیر آن‌ها

*ناهید آریانیان: گروه تقدیمی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات تکنولوژی بهداشت محیط دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران (*نویسنده مسئول).
aryaeian.n@iums.ac.ir
سهیلا فرجی: دانشجوی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۹۷/۶/۱۷

تاریخ دریافت: ۹۷/۲/۲۵

چکیده

اسیدهای چرب لینولئیک کونژوگه (Conjugated linoleic acids-CLAs) از ایزومرهای فضایی و موقعیتی اکتادکادی انوآت (18:2) می‌باشند، آن‌ها در غذاهای تهیه شده از نشخوارکنندگان (گوشت گوسفند، گاو و لبنیات تولید شده از آن‌ها) یافت می‌گردند. وقتی که محلولی از ایزومرهای این اسید چرب به حیواناتی که با مواد شیمیایی به سرطان‌های مختلف مانند پستان، روده و پوست دچار شده‌اند، داده می‌شود سرطان‌زایی کاهش می‌یابد. مکانیسم‌های مهار سلول‌های سرطان به وسیله آن‌ها هنوز دقیقاً مشخص نیست ولی احتمالاً کاهش تکثیر سلولی، القاء مرگ برنامه‌ریزی شده سلولی و تغییر در ترکیب اجزاء چرخه سلولی می‌باشد. به علاوه CLAs شاخنهای اینمنی و همچنین تشکیل ایکوزانوئیدها نیز متابولیسم چربی‌ها و بیان ژن را تعدیل می‌کند. CLAs خواص خود را به وسیله یک چند تا از این روش‌ها اعمال می‌کند. این مقاله پیشرفت‌های اخیر در کشف مکانیسم‌های مهم خد سرطانی CLAs را بیان می‌کند.

کلیدواژه‌ها: اسیدهای چرب لینولئیک کونژوگه، مکانیسم‌ها، سرطان

مقدمه

اسیدهای لینولئیک کونژوگه (Conjugated linoleic acids-CLAs) اسیدهای چربی می‌باشند که به‌طور طبیعی به وسیله باکتری‌های روده نشخوارکنندگان و در طی فرآیند حرارتی غذاهای حیوانی تولید می‌گردند. گوشت پخته شده، محصولات پاستوریزه شده لبنیات و پنیرهای فرآیند شده منابع خوبی از این اسیدهای چرب می‌باشند و مقدار آن بین ۱۵-۲۵ میلی گرم در گرم چربی متغیر است. اسید لینولئیک کونژوگه گروه‌هایی از مشتقات لینولئات (۹ و ۱۲، دکادی اونئیک) را که چندین جایگاه احتمالی و ایزومرهای فضایی (۱۱-۹، ۱۰-۸، ۱۲-۱۰، ۱۱-۹) در اشکال سیس و ترانس) دارند (۱ و ۲) را در بر می‌گیرد. حداقل هشت ایزومر مختلف اسید لینولئیک کونژوگه مشاهده گردیده است (۱).

مهتمه‌ترین منبع طبیعی CLAs، گوشت نشخوارکنندگان می‌باشد. ایزومر اصلی در چربی شیر ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس است

(۸۵-۹۰٪) که یک محصله اسطه بیوهیدروژناسیون باکتریال می‌باشد. به علاوه بومن و همکارانش دریافتند که $\Delta 9$ دیسچورایز، یک آنزیمی که به مقدار زیاد در غدد پستانی و بافت چربی موجود است، می‌تواند واکسینیک اسید چربی $t11-c18:1$ (CLA) محصله اول دیگر واسطه بیوهیدروژناسیون باکتریال را در بافت به تبدیل نماید. بنابراین CLAs می‌تواند به‌طور اندوزنر نیز ساخته شود (۳).

توجه علمی به اسیدهای لینولئیک کونژوگه از سال ۱۹۸۷ که گروه مایکل پاریزا از دانشگاه ویسکانسین اثرات مهاری آن‌ها را بر تومورهای پوست در موش‌ها مشاهده نمودند، آغاز گردید (۱). مطالعات زیادی بر روی نقش اسیدهای لینولئیک کونژوگه در سرطان، عملکرد اینمنی، استرس اکسیداتیو، آتروواسکلروزیس و متابولیسم اسیدهای چرب و لیپیدها، شکل‌گیری و ترکیب استخوان‌ها، چاقی و دیابت انجام گردیده است (۴-۱). در مدل‌های تجربی CLAs در چندین جایگاه

است (۶ و ۱۸). در مطالعه کوھنو و همکاران شاخص مرگ برنامه‌ریزی شده سلولی در سطح موکوزای کولون انتهایی در گروه دریافت‌کننده CLAs ۲/۵ برابر گروه کنترل بود، اما مکانیسم انتقال پیامی (سیگنالی) که باعث افزایش آپوپتوز در این گروه گردید را نتوانستند پیدا نمایند. افزایش میزان آپوپتوزیس در سطح ماکروسکوپی موکوزی طبیعی کولون ممکن است مکانیسمی برای دفع سلول‌های آسیب‌دیده به وسیله می‌تیل هیدرازین و بنابراین توضیحی برای عمل مهار سلول‌های سرطانی به وسیله CLAs باشد (۷).

در سرطان پستان ایجاد شده به وسیله می‌تیل نیتروزاوره آ در موش، CLAs به روش‌های متفاوت منجر به آپوپتوزیس گردید. القاء آپوپتوزیس با کاهش در پروتئین Bcl2 (مهارکننده آپوپتوزیس) همراه بود که این کاهش شدیدتر از کاهش Bax (القاء کننده آپوپتوزیس) بود (۱۰). همچنین ایزومر t10,c12 اثر آپوپتوزی خود را از طریق تحریک گیرنده‌ی جفت شده با پروتئین G، فسفولیپاز C، اینوزیتول تری فسفات ۱ و ۴ و ۵، فعال‌سازی ترشح کلسلیم از شبکه اندوبلاسمی و سرانجام تحریک مسیر کلسلیم کالمودولین کیناز کیناز، یعنی به‌طور کلی مسیرهای بالادست و پایین دست پروتئین کیناز فعال شده با AMP (AMPK) القاء نمود (۱۱).

در مطالعه‌ای دیگر بر روی تومورهای ناشی از می‌تیل نیتروزاوره آ، القای آپوپتوز با کاهش متابولیت‌های اسید آرشیدونیک و با تأثیر بیشتر CLAs t-۱۱-۱۳-AMPK مسیر P38-AMP kinase بر فعالیت گذارده و باعث القای آپوپتوزیس شده است (۱۲). در یک بررسی دیگر بر روی موش‌های صحرایی، CLAs باعث مهار سنتز DNA، توقف چرخه سلولی و تنظیم افزایشی بیان ژن‌های مرتبط با آپوپتوز مثل سیتوکروم P4501A1، لیگاند آدنوزین دی فسفات ریبوزیل ترانس‌فراز (ADPRTL) و گیرنده‌های فعال کننده تکثیر پراکسیزومی PRAR گردید (۱۳). تجویز CLAs در تومورهای

مانند لوزالمعده، پوست، پروستات، کولورکتال، کولون و پستان خاصیت ضد سرطانی دارند. تماس با CLAs در پیش از مرحله اولیه، در طی رشد و تکامل غده باعث کاهش قدرت سرطان‌زا و تغییر به وسیله مواد سرطان‌زا می‌گردد. به هر حال تماس با اسیدهای لینولئیک کونژوگه در مراحل ابتدایی منجر به کاهش ایجاد و رشد تومور می‌شود (۵) و خاصیت ضد پرولیفراتیو (تکثیری) دارند (۶) و می‌توانند هم اندازه و هم گسترش متاستاتیک سلول‌های سرطانی پستان، پروستات و کولون را کاهش دهند (۲ و ۷). هدف از این مقاله، مطالعه مروی روی تحقیقات انجام شده در زمینه‌ی تأثیر CLA بر انواع سرطان و مکانیسم‌های احتمالی می‌باشد.

روش کار

برای انجام این مطالعه مروی از کلیه‌ی نتایج حاصل از منابع ISI و Scopus، Pubmed کلمات کلیدی اسیدهای چرب لینولئیک کونژوگه با سرطان، تکثیر سلولی و سیکل آن، مرگ برنامه‌ریزی شده سلول و رگ زایی استفاده گردید.

یافته‌ها و بحث

مطالعات گوناگون تأثیر CLA بر مهار سرطان را نشان داده‌اند که در جداول ۱ و ۲ به آن‌ها اشاره گردیده است.

مکانیسم عمل اسیدهای لینولئیک کونژوگه در کنترل رشد و نابودی سلول‌های سرطانی دقیقاً مشخص نشده است.

تأثیر CLAs در تعديل تکثیر سلولی، مرگ برنامه‌ریزی شده (آپوپتوزیس) سلول و تعادل میان تکثیر سلولی و مرگ برنامه‌ریزی شده سلول باعث ممانعت از ایجاد سرطان می‌گردد. CLA باعث القاء آپوپتوزیس در بسیاری از بافت‌ها مانند کولون (۸)، کولون موش (۹)، پستان (۱۰)، پستان موش (۱۱-۱۳)، کبد (۱۴)، گلیوبلاست موش صحرایی (۱۵)، پریتوئن موش (۱۶) و بافت چربی (۱۷) گردیده است. مهار سیکلواکسیژنаз ۲ توسط t10,c11 و مهار لیپواکسیژناز توسط t12 که دارای اثر روی آپوپتوزیس است، مشاهده شده

رابطه‌ای بین مصرف گوشت گوساله و غلظت CLA نشان ندادند. نتیجه آنکه اسیدهای چرب اولئیک و لینولئیک سرم یک رابطه‌ی منفی قابل توجه با این تومورها را نشان دادند (۲۱). در مطالعه‌ی فوق الذکر عدم تأثیر مصرف گوشت گوساله بر غلظت CLA سرم، شاید به دلیل میزان ناکافی CLA در گوشت گوساله بوده است، زیرا این غلظت بسته به شرایط زندگی حیوان، میزان چربی بدن و غذای دریافتی او می‌تواند متفاوت باشد (۲۱).

در مقایسه‌ی دیگری که بین اسیدهای چرب موجود در گوشت گوساله و CLA در سلول‌های سرطانی سینه، ریه، کولون، ملانوما و تخمداخان انسان صورت گرفته بود، اسیدهای چرب پیه و CLA برای ۴۸ ساعت به میزان ۱۰۰ میکرومول استفاده شده بودند و نتایج نشان داد که در مقایسه سلول‌های با اسید چرب و سلول‌های بدون اسید چرب CLA، تعداد سلول‌های سرطانی از ۲۵ به ٪ ۶۷ کاهش یافته بود که نشان دهنده آن بود که فعالیت مهاری اسید چرب پیه بهتر از نسبت های غنی شده با CLA مشابه بود (۲۲) که می‌تواند پیانگر این باشد که منابع حیوانی موثرتر از نسبت های آزمایشگاهی آن هستند.

در سلول‌های گلیوما C6 تومور مغزی موش صحرایی، CLA-paclitaxel conjugated تأثیر خفیفی در توقف چرخه‌ی سلولی در فاز (2) MG(2۳). برخی مطالعات نشان داده‌اند که نشان داد (۲۳). مخلوط سنتتیک حاوی ایزومرهای ۹-سیس، ۱۱-ترانس و ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLAs به طور بارزی آپوپتوزیس را بیش از یک ایزومر تنها القاء می‌نمایند (۲۴).

در بررسی دیگری AOM (آزمتان) برحسب ۲۰ میلی‌گرم بر کیلوگرم، ۰/۱٪/۰/۱٪ و ۰/۱٪، ۲ بار در هفت‌ه تزریق زیر جلدی و CPO (روغن دانه کاتالپا) برای ۴ هفته و ۱ هفته قبل از ازمتان در موش‌ها شروع می‌شود. آپوپتوز در اثر مصرف CPO با AOM اثر بهتری از AOM تنها داشت (۹).

در یک مطالعه دیگر که بر روی تأثیر ضد پرولیفراتیو دو ایزومر فوق CLAs بر روی دو نوع

LL2 در پریتوئن موش برای ۲ هفته (هفته‌ای ۲ بار/ ۲۰۰ Pmol/mouse) نشان داده شد که این موجب کاهش تعداد و اندازه تومورها و کاهش سلول‌های تکثیری گردید؛ در حالی که سلول‌های آپوپتوزی افزایش یافتند که مکانیسم احتمالی آن، کاهش PPAR- α و پروتئین‌های گیرنده فاکتور رشد اندوتیال Endothelial Growth Factor -EGFR (Receptor) و افزایش پروتئین‌های Bax و در نتیجه کاهش متاستاز می‌باشد (۱۵). در مطالعه کمپ و همکاران که بر روی اثرات اسید لینولئیک کونژوگه سلول‌های سرطانی MCF-7 پستان انجام گردید نشان داده شد که CLA باعث تجمع تومور ساپرسورهای pRb, p53, p27, p21 (Hyperphosphorylated G1/S Cyclin) و کاهش بیان سایکلین E (فعال) و کاهش دیگر سایکلین (DNA) و در نتیجه باعث توقف رشد سلولی می‌گردد (۱۶-۱۸). البته ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA از ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس در مهار تکثیر سلول‌های سرطانی و بالا بردن p53 و pRb موثرتر می‌باشد (۱۸). راجانگاز و همکاران نیز در مطالعه‌ای که بر تأثیر CLAs در سرطان کولون بر روی موش‌ها انجام دادند مشاهده نمودند که ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA می‌تواند از طریق تأثیر G1- Cyclin فعال کننده ساخت DNA و در نتیجه، افزایش دهنده اندازه تومور سرطان کولون را مهار نماید (۱۹). در متاستاز تومور پستانی موش، ۱۲ گروه غذایی مختلف در ترکیب با اسیدهای چرب مختلف CLA به مدت ۱۱ هفته به موش‌ها داده شد که وقتی که پیه گوشت گوساله با نیمی از مخلوط چربی گیاهی VFB (Vegetable fat blend) جایگزین شد، رشد تومورها تغییری نکرد ولی به شدت متاستاز کاهش یافت. این پیه CLA مورد نیاز برای درمان را نیز از ۰/۰۵٪ به ۰/۱٪ کاهش داد (۲۰).

علی‌رغم تأثیر مفید CLA در کاهش و یا پیشگیری از رشد سرطان‌ها، برخی مطالعات مانند مطالعه‌ی مک و همکاران بر روی تأثیر مصرف CLA و اسید چرب n-3 در تومورهای غده‌ی بزاقدان (Salivary Gland Tumours-SGT) در انسان

کاهش آن علاوه بر کم نمودن VEGF و IGF-1 و IGF-2 و تغییرات متابولیزم ایکوزانوئیدها، باعث کاهش آنزیوژن و خونرسانی به بافت‌های سرطانی و در نتیجه مرگ آن‌ها می‌شود (۲۶).

گرچه در مقاله‌ای دیگر که اپیتلیوم پستانی موش مورد مطالعه قرار گرفته بود نتایج نشان دادند که t_{10,c12} موجب تحریک هایپرپلازی لوبولی اپیتلیوم و تسریع رشد تومور و افزایش متاستاز (بعد از شیرخوارگی) می‌شود و بعد از بلوغ مجدداً سبب تحریک رشد و افزایش سایز کبد-قلب-طحال و غدد لنفاوی پستان می‌شود و برخلاف t_{9,t11} نقش پیشگیری در بعضی از سرطان‌های سینه دارد (۲۷). CLAs از راه‌های دیگر مانند اثر بر روی SREBPs، LXR-α و HNF-4α می‌تواند اثرات ضد سرطانی داشته باشند. CLAs می‌تواند اکسی استرونول را مهار نموده و موجب فعال‌سازی LXR-α و تعدیل بیان پروتئین‌های SREBPs گردند (۲۸). به علاوه CLAs می‌تواند انتقال پیام (سیگنالینگ) استروژن را در سلول‌های سرطانی پستان متوقف نمایند و این یکی از مکانیسم‌های اثر ضد سرطانی CLAs می‌باشد (۲۵). HNF-4α فعال نیز به عنوان یک همودیمر به توالی DNA متصل می‌شود و با زن‌هایی که فاکتورهای رونویسی را به رمز درمی‌آورند، واکنش می‌دهد (۱۸).

در مطالعه انجام شده به وسیله هیتمامی و همکاران مشاهده گردید که ایزومرهای ۹-سیس، ۱۱-ترانس و ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس MCF-7 می‌توانند تکثیر سلول‌های سرطانی ۷-پستان انسان را مهار کنند، به خصوص ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس تکثیر سلول‌های رشد داده شده fetus bovine (سرم جنینی گاو serum) را مهار نموده و ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA، تکثیر سلولی القاء شده به وسیله انسولین در سلول‌های MCF-7 را مهار می‌نماید (۲۶). به علاوه ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA فرآیند کشتن سلولی را در سلول‌های MCF-7 موش‌های مورد آزمایش که انسولین دریافت کرده بودند، کاهش می‌دهد (۱۸). همچنین اکوا و همکاران از مطالعه‌ای که بر روی تأثیر CLA بر

سلول سرطانی پروستات و کولورکتال انسانی در Invitro انجام گردید نشان داده شد که ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA بیشترین توانایی ضد تکثیری را بر روی سرطان کولورکتال دارد ولی اثر هر دو بر ضد سرطان پروستات مشابه می‌باشد. ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس موجب آپوپتوز وابسته به کسپیز می‌گردد (۲۵) و کسپیزهای ۳ و ۹ به وسیله این ایزومر فعال می‌شوند. ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس باعث تراکم و تجمع اجزاء هسته می‌گردد که اولین نشانه آپوپتوز است. سیتوکروم c از میتوکندری آزاد می‌شود و دزوکسی ATP و فاکتور فعال کننده آپوپتوز (Apaf1) به وسیله کاسپاز ۹ می‌گرددند و موجب تولید کاسپاز ۳ از پیش ساز آن می‌گرددند (۲۵).

با توجه به این که اولئیک اسید و یا پالمنیک اسید این اثر آپیتوتیک را در هپاتوما موش مهار می‌نمایند، به نظر می‌رسد اثر ضد آپوپتوز ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA از طریق ایجاد اختلال در متابولیسم اسیدهای چرب با یک زنجیره غیراشباع باشد (۲۴). ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA نیز بیان ژن bcl2 (نوعی پروتئین مهارکننده آپوپتوز) را کاهش و میزان mRNA را در p21 در مطالعه مارگوت و همکارانش بر روی موش‌ها با دریافت CLA به میزان ۱ و ۲٪ کل کالری روزانه نشان داد که تمايز سلول‌های چربی را در سلول‌های استروممال پستان القاء می‌نماید و از پیشرفت آن‌ها به شبکه سه‌بعدی رگ‌ها ممانعت به عمل می‌آورد (۲). این یافته‌ها نشان می‌دهند که CLA می‌تواند آنزیوژن (رگ سازی) را در بدن کاهش بدهد. اثر ضد رگ زایی در غدد پستانی از طریق کاهش در فاکتور رشد اندوتیال عروق (Vascular Endothelial Growth Factor-VEGFR-2 (KDR/Flik-1) و گیرنده آن، گیرنده آن، (عمل می‌نماید و با افزایش میزان دریافت تأثیر آن افزایش می‌یابد (۲۶). همچنین CLA میزان لپتین را که در سلول‌های بافت چربی شامل غدد پستانی ترشح می‌گردد، کاهش می‌دهد و از آنجایی که لپتین نوعی فاکتور رشد می‌باشد،

گمان می‌رود، اثرات ضد التهابی اسیدهای لینولئیک کونژوگه به دلیل اثر مهاری آن‌ها روی ساخت اسید آراشیدونیک و PPARs باشد. مکانیسم‌های بالا برندۀ فعالیت سیستم ایمنی توسط CLAs دقیقاً شناخته نشده‌اند. در مطالعه مینگدر و همکاران که روی سلول‌های ماکروفاز موش بود که به وسیله لیپوساکارید تولید اینترفرون TNF α در آن‌ها تحریک شده بود و سپس در سلول‌های ماکروفاز پریتونئال ۳۰ موش که بعد از خروج از بدن موش به وسیله لیپوساکارید یا IFN- γ ، تولید TNF α در آن‌ها تحریک شده بود و همچنین سلول‌های طحال موش‌های فوق که با کانکاناوالین جهت تولید سایتوکاین‌ها تحریک شده بودند، انجام گردید، نشان داده شد که ایزومر ۹-سیس ۱۱-ترانس CLA تولید TNF α را در ظرف دو ساعت در سلول‌های ماکروفازی کاهش می‌دهد و در سلول‌های ماکروفاز پریتونئال موش‌ها تولید NO به طور چشمگیری کاهش می‌یابد، ولی تولید TNF α تغییر قابل توجهی ندارد و نیز در سلول‌های طحال موش‌ها بعد از ۴۴ ساعت IL4 کاهش و IL2 افزایش پیدا می‌کند (۳۴).

در مطالعه‌ای بر روی تومورهای پستانی موش‌های باردار و شیرده اسپراغو داولی در ۵۰ روز، فرزندان در دوران شیرخوارگی عوامل کارسینوژن دریافت کردند. CLA به رژیم مادران اضافه شد و موجب کاهش اسید آراشیدونیک و تأثیر روی میکروزوم‌های کبدی شد (۳۵). در مطالعات بر روی سلول‌های سرطانی سینه، کولون و پروستات انسان، c12, t10, t11 در یک روش وابسته به غلظت بیان ساخت اسیدهای چرب را در همه‌ی رده‌های سلولی کاهش داد ولی C9, T11 دارای این اثر نبود (۳۶).

یک سری از مطالعات بر روی مدل‌های حیوانی نشان داده‌اند که CLAs بر فعالیت‌های بخش‌های متفاوت سیستم ایمنی تأثیرگذار می‌باشند. به خصوص تمایز دودمان متعهد سلول‌های تیموسی را با افزایش تولید سلول‌های CD8 در جهت کاهش تنظیمی CD4، واسطه پاسخ‌های التهابی تعديل می‌نمایند. به علاوه گزارش شده

روی سلول‌های line کارسینوما پروسات انسان انجام دادند، نتیجه‌گیری نمودند که ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA به نظر می‌رسد ترجیحاً از طریق تعديل آپوپتوزیس و کنترل چرخه سلولی و ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس از طریق متابولیسم آراشیدونیک اسید اثر نماید (۲۴). در مطالعه چو و همکاران بر روی تأثیر ایزومرهای CLA در سلول‌های سرطانی کولون مشاهده شد IGF-II, CLA که ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس (فاکتور رشد شبه انسولینی) را افزایش می‌دهد در حالی که ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس هیچ اثری بر این فاکتور که تکثیر سلولی را تنظیم می‌نماید، ندارد (۲۹).

در یک مطالعه بر روی ۱۰ کودک با پاپیلوماتوز حنجره‌ای القا شده توسط HPV، تحت رژیم ۲/۵ میلی‌لیتر CLA برای ۲ هفته و ۲/۵ میلی‌لیتر HOSF (High oleic acid safflower) هفت‌های استراحت ۶ هفته‌ای قرار گرفتند که از ۱۰ کودک ثبت نام شده، ۸ نفر مطالعه را کامل نمودند. نتایج حاکی از آن بودند که در گروه CLA شدت بیماری کمتر بود و به پاپیلومای تهاجمی خفیف تا متوسط محدود شد. در مطالعه فوق الذکر تعداد نمونه‌ها کم بود؛ شاید اگر تعداد بیشتر بود نتایج بهتری حاصل می‌شد (۳۰).

در یک مطالعه دیگر بر روی موش‌هایی که با مواد شیمیایی دچار سرطان پستان شده بودند، نشان داده شد که رژیم حاوی ۲٪ CLA باعث مهار متاستاز تومور و افزایش آن در بافت چربی پستان تا ۱۰ برابر می‌گردد (۳۱). ماگیورا و همکاران عقیده دارند که با توجه به القاء آپوپتوزیس به وسیله PPAR α و مهار تکثیر سلولی به وسیله عمل تعديلی CLAs, PPAR γ اثرات خود را از طریق گیرنده‌های فعال تکثیری پراکسیزوم (PPRAs) القاء می‌نمایند (۳۲). مطالعات لامپن و همکاران نیز کاهش مسیر انتقال پیام PPAR δ و SARKOB ژن هدف APC-h-catenin-TCF-4-سلولی در محیط کشت سلول‌های مبتلا به سرطان کولون را با تجویز ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس CLA نشان داد (۳۳).

جدول ۱- مطالعات سلوی حیوانی و انسانی انجام شده بر روی تاثیر CLAs بر سلول های سرطانی

سال انتشار و نویسنده	نوع سلول ها	روش مطالعه	مکانیسم
Stawarska A 2015 (56)	میکروزوم های کبد موش نژاد اسپراکو داولی	CLA	همبستگی منفی بین فعالیت ساپوراز و مکمل یاری با CLA فرآیند نئوپلاستی اثر تحریکی روی فعالیت دلتا ۶ دساچوراز دارد که کاهش فعالیت آن می تواند مکانیسم خسد سرطانی باشد.
Białek A et al 2014 (52)	تومور های پستانی موش های باردار و شیرده نژاد اسپراکو داولی	CLA	موش ها عوامل سرطان زا دریافت کردند. CLA به رژیم مادران اضافه شد و موجب کاهش اسید آراشیدونیک و تاثیر روی میکروزوم های کبدی در فرزندان آن ها شد.
Hsu YC et al 2011 (11)	سلول های تومور پستانی موش	t10,c12	اثر آپوپتوز از طریق تحریک گیرنده ای جفت شده با پروتئین G، اینوزیتوول ۱۰۴ و ۵۰ تری فسفات و فسفولیپاز C، فعال سازی ترشح کلسیم از شبکه آندوپلاسمی و سرانجام تحریک مسیر کلسیم کالمودولین کیناز کیناز. یعنی به طور کلی مسیر های بالادست و پایین دست AMPK
Tian M et al 2011 (7)	مرحله ای انتهایی تومور ۲۶ کولون القابلی در موش های مذکور	روغن غنی شده c9-t11	c9-t11 باعث بیان ژن گیرنده های شاخص های التهابی فاکتور نکروز توموری آلفا، IL6، Muscle E3 ligase, Ring finger 1 به دلیپیداسیون و کاهش اندازه آدیپوسیت شده در بهبود کاشکسی نقش دارد.
Ke XY et al (23) 2010	سلول های گلیوما (تومور مغزی) در موش صحرایی	CLA-paclitaxel conjugate	M/G(2) ممکن است در اثر ضد سرطانی CLA مشارکت داشته باشد. کاهش رشد سلوی و تهاجم از طریق مسیر PI3K/Akt شبکه ای آندوپلاسمی (ER) صورت می گیرد.
Chen J et al (53) 2010	سرطان سینه	CLA	تأثیر خفیف بر توقف چرخه ای سلوی در فاز (2)
Lau DS (61) 2010	سلول های سرطانی سینه، کولون و پروستات انسان	t10,c12 CLA c9,t11 CLA	t10,c12 در غلظتهاهای بالاتر (۲۵-۱۰۰) میکرومول ، اثر مهاری بیشتری نسبت به c9,t11 داشت. هر دو ایزومر fatty acid synthetase در مهار فعالیت آنزیم نشان داشتند ولی در تنظیم کاهشی FAS ، فقط t10,c12 نقش داشت.
Islam MA et al (12) 2010	تومورزایی در پستان موش های صحرایی ماده ای ۷ هفته ای	t,t CLA %1 c9,t11 CLA %1 t10,c12 CLA %1 LA 1% گروه کنترل	در تومورهای ناشی از MNU (متیل ان نیتروزاوره آ)، القای آپوپتوز با کاهش متabolیت های اسید آراشیدونیک مشاهده شد تأثیر t-t CLA از ایزومرهای دیگر CLA بیشتر بود.
Shiraishi R et al (62) 2010	سرطان زایی کولون در موش های صحرایی ۶ هفته ای با تقدیمه ای طولانی مدت به وسیله پیه گوساله	CLA به شکل تری کلیسیرید و به شکل اسید های چرب آزاد به مدت ۱۲ هفته	افزایش فعالیت کاسپاز -۳ سرکوب هردو فرم سیگنالینگ (Wingless and /NT1) Wnt ، سرکوب آبشار اسید آراشیدونیک

التهاب را در مدل های تجربی مانند کولیت (Colitis) مهار نمایند (۳۷). در مدل های موش Apc دارای سرطان روده، افزایش قطر پولیپ مرتبط با رژیم t10,c12 و

است که CLAs در غدد لنفاوی محیطی تکثیر اختصاصی سلوی های T و میزان سیتوکین ها را تنظیم می نمایند و باعث مهار اختصاصی پاسخ Th2 می گردد. این پاسخ های تعدیلی می توانند

ادامه جدول ۱

افزایش فعالیت مسیر پروتئیناز P38-AMPkinase با آپوپتوز القایی توسط CLA	t10,c12 CLA	سلول های جهش یافته LP-53 (تومورهای پستانی) موش	Hsu YC et al (13) 2010
با فعال سازی γ PPAR و کاهش درصد ماکروفائزها در غدد لنفاوی و مزانتریک (MLN) بدون توجه به ژنوتیپ و افزایش سلول های T تنظیمی در غدد لنفاوی مزانتریک بیان کننده ی گاما منجر به بهبود کولیت و پیشگیری از تومور گردید.	CLA	سرطان کولورکتال (الا) شده قوس طالهاب در موش ها	Evans NP et al 2010 (50)
تاثیرات وابسته به طول درمان و سن موش بودند. افزایش رشد تومورهای با افزایش فسفوپلاسیون گیرنده ای IGF1 ، افزایش سیگالینگ توسط پروتئین کیناز عالی شده با میتوژن AKT/IP3 /کیناز تنظیمی و نیز (MEK)/	t10,c12 CLA % در ۴ هفته ۰/۵	تومورهای پستانی در در موش Her2/Erb	Meng X et al 2008 (63)
کاهش تعداد و افزایش قطر پولیپ مرتبط با رژیم حاوی c12,t10 و خصوصاً با ترکیبی از ایزومرها . t11,c9 کاهش تعداد پولیپ های روده ای و عدم رشد آن ها گردید. مهار ستتر DNA ، توقف چرخه ای سلولی و تنظیم افزایشی بیان ژن های مرتبه با آپوپتوز مثل ADPRTL,CYP1A1 (cytochrome P4501A1), PRAR γ	t10,c12 CLA c9,t11 CLA	مدال های موش سرطان روده Apc	Mandir N et al 2008 (64)
گیرنده های فعال کننده تکثیر پراکسیزومی مشاهده افزایش قابل توجه در ارتashان لکوسیت ها در بافت چربی-رسوب کلائزن و کاهش اندازه آدیپوسیت ها بر اثر t10,c12 ایجاد یک فوتیپ التهابی و فیبروتیک در استرومای غدد پستانی وابسته به α TNF	CLA	سلول های گلیوبلاستوما موش صرحایی	Hu JL et al 2008 (14)
یا ماست سل که می تواند هشداری برای استفاده باشد. t10,c12 موجب تحریک هایپرپلازی لوبولی اپتیلیوم و تسریع رشد تومور و افزایش متاستاز (بعد از شیرخوارگی) شد. بعد از بلوغ مجدد تحریک رشد و افزایش سایز کبد- قلب- طحال و غدد لنفاوی پستان گردید (برخلاف c9,t11).	t10,c12 CLA t10,c12 CLA	استرومای غده ای پستانی موش رده ای سلولی آدنوکارسینوما انسانی CaCo-2	Russell JS et al 2007 (42)
سرکوب رشد سلول های بد خیم توسط هردو ایزومر، مهار سلول های پستانی مرتبه با تومورو سرکوب بیان گیرنده EP2 در سلول های بد خیم و طبیعی.	c9,t11 CLA t10,c12 CLA	اپی تیوپ پستانی موش ترانس ژنیک دارای بیان بالای Ererb2	Ip MM et al 2007 (27)
تاثیر Cox-2 روی کاهش بیان (سیکلواکسیژنаз ۲) در بد خیمی بیشتر بود. با این رژیم رشد تومورها تعییری نکرد ولی به شدت متاستاز کاهش یافت وقتی که پیه گوسله با نیمی از مخلوط چربی گیاهی VFB (Vegetable fat blend) پیه CLA مورد نیاز برای درمان را نیز از ۱٪ به ۰.۵٪ کاهش داد.	c9,t11 CLA t10,c12 CLA	سلول های پستانی سگ	Wang LS et al 2006 (49)
ایمنی به وسیله CLAs با بالا بردن تعداد مونوپوتیت های خون دیده شده است. ترکیبات مختلف CLAs می توانند به طور متفاوتی سیستم ایمنی را تحریک نمایند. این اختلافات می تواند به دلیل طبیعت ناهمگن CLAs رژیمی باشد. در خصوصاً با ترکیبی از ایزومرها ایجاد شد ولی c9,t11 منجر به کاهش تعداد پولیپ های روده ای و عدم رشد آن ها گردید که نشانگر نقش پیشگیری کننده آن می باشد (۳۸).	۱۲ گروه غذایی مختلف در ترکیب با اسید چرب CLA به مدت ۱۱ هفته	تومور پستانی موش	Hubbard NEet al 2006 (20)

ایمنی به وسیله CLAs با بالا بردن تعداد مونوپوتیت های خون دیده شده است. ترکیبات مختلف CLAs می توانند به طور متفاوتی سیستم ایمنی را تحریک نمایند. این اختلافات می تواند به دلیل طبیعت ناهمگن CLAs رژیمی باشد. در

خصوصاً با ترکیبی از ایزومرها ایجاد شد ولی c9,t11 منجر به کاهش تعداد پولیپ های روده ای و عدم رشد آن ها گردید که نشانگر نقش پیشگیری کننده آن می باشد (۳۸). در موش ها اثر افزایش دهنده گی فعالیت سیستم

ادامه جدول ۱

AOM بر حسب ۲۰ میلیگرم بر کیلوگرم CPO(CLA ۱٪، ۰٪/۰.۱، ۰٪/۰.۱- included)CLA AOM یافت شد. آپوپتوز در اثر مصرف CPO با AOM آپوپتوز از CPO با AOM داشت.	آزمون (AOM) ۲ بار در هفته تزریق (CPO) زیرجلدی، روغن دانه کاتالپا (CPO) برای ۴ هفته و ۱ هفته قبل از آزمون شروع شد. t11,t13 از C9,t11 و غنی شده بود.	سرطان کولون سرطان کولون	Suzuki R et al 2006 (9)
کاهش تعداد و اندازه تومورها، کاهش فاکتورهای تکثیری و افزایش سلول های آپوپتوزی بعد از ۲ هفته. PPAR-α و پروتئین های (گیرنده فاکتور رشد اندوتیال EGFR) و افزایش پروتئین های BAX منجر به کاهش متاستاز شد.	CLA (هفته ای ۲ بار/۲۰۰ یا ۴۰۰ پمول/mouse) تومورهای LL2 در پریوئن موش	LL2 Sakai Y et al 2006 (65)	
اسیدهای چرب گوشت گاو، فعالیت بهتری از نسبت های غنی شده با CLA مشابه خود در مهار رشد سلول های سرطانی داشتند به طوری که تعداد سلول های سرطانی انکوبه شده، از ۶۷٪ تا ۲۵٪ کاهش یافته بود.	اسیدهای چرب CLA برای ۴۸ ساعت به میزان ۱۰۰ میکرومول اسید چرب	سلول های سرطانی سینه، ریه، کولون، ملانوما و تحمدان انسان	Della Torre A et al 2006 (22)
AOM بر حسب ۲۰ میلی گرم بر کیلوگرم-۰٪/۱٪، CPO(CLA included)CLA در موش های دریافت کننده CPO میزان آپوپتوز در اثر مصرف CPO با AOM بیشتر از AOM غنی شده بود.	آزمون (AOM) ۲ بار در هفته تزریق (CPO) زیرجلدی، روغن دانه کاتالپا (CPO) برای ۴ هفته و ۱ هفته قبل از آزمون شروع شد. t11,t13 از C9,t11 و غنی شده بود.	سرطان کولون سرطان کولون	Suzuki R et al 2006 (9)

موس Apc : مدل های موشی سرطان کولون کاتال که به صورت ژنتیکی دستکاری می شوند یا تحت رژیم و مواد شیمیایی قرار می گیرند تا به سرطانهای دستگاه گوارشی مبتلا گردند. آدنوزین موتو فسفات:AMPK انزیمی که نقش مهمی در هموساز انزیم نقش مهی دارد. پروتئین کیناز اختصاصی سرین اترنوفین که نقش کلیدی در فرآیندهای چندگانه ای سلولی ایفا می کند مثل متاپویسم گلوكز یا آپوپتوز. AKT: Bz : پروتئین کیناز اختصاصی Caspase-3 عضو خانواده ای سیستین آسپارتیک اسید پروتئاز. CLA اسید لینولیک کوتزوگه c12-t10 ترانس - ۱۰ - سیس - ۹ - ترانس ۱۱ - سیس - ۹ - ترانس ۱۲ - سیس - ۱۱ - ترانس ۱۱ کوتئین از E2 به لایه ای پروتئینی شرک می کند. LXR-α, E3 ligas: ایکی از انواع گیرنده های هسته ای. Liver X receptor- α Her2/Erb2 Ligand: ایکی از انواع گیرنده های هسته ای. HNF-4α: hepatic nuclear factor-4 α. IGF1: Insulin growth factor 1: یک گروه از آنزیمهای که مستول تجزیه بیشتر پروتئین های ماتریکس خارج سلولی بوده و نقش مهمی در تکثیر، تفرق و مرگ برنامه ریزی شده سلول دارند. یک آنزیم کیناز NF-κB, Nuclear factor- kappa- B: Muscle Ring finger (MAPK)mitogen-activated protein kinase (MAPK) می باشد. Paclitaxel: یک مسیر داخل سلولی سیگنالینگ مهم در تنظیم چرخه ای سلولی است. PPAR-γ: یک مسیر PI3K/AKT/mTOR pathw فاکتور رونویسی متعلق به خانواده ای گیرنده های هسته ای. PPAR-α, peroxisome proliferator- receptor- α: یک فاکتور رونویسی است که در پاسخ پیامهای گیرنده سلول T فعال میگردد و برای ساخت سایتوکائینها ضروری میباشد. ROS, Reactive oxygen species: رادیکالهای آزاد، گونه های اکسیگر با اکسیزن STAT, Signal Transducer and Activator of Transcription: فاکتورهای رونویسی داخل سلولی که جنبه ای ابتدی، مرگ برنامه ریزی شده، تکثیر و تفرق سلولی را میانتجیری می کنند. SREBPs, Sterol- regulatory element binding proteins: پروتئین های متصل شونده تنظیمی- استرول TNF-α, Tumor Necrosis Factor- Alpha: یکی از ایکوتوانوئیدهای مهم التهابی Wingless nt1, Wnt-1, proto-Oncogene Int-1 homolog: گروهی از زنها که پروتئین های دخیل در سیگنالینگ را کد می نمایند که این پروتئین ها نقش آنکوژنی دارند.

بالاتر بود (۳۹) و در مطالعه یو و همکاران با استفاده از ۳۰ میکرومول CLA بر روی کشت سلول های ماکروفاز موش درمان شده با IFNγ، IL1β، NO، TNFα، E2، PGE2 و CLA به وسیله TNF به کاهش کاشکسی (лагری مفرط و تحلیل عضلات که معمولاً با کاهش اشتها و حالت تهوع همراه است) در موش های دارای آدنوکاسینومای کولون همراه است (۴۰).

مطالعه invivo ماساوا در سلول های طحال موش هایی که ایزومر ۱۰ - ترانس، ۱۲ - سیس CLA خورانده شده بود، مشاهده گردید. IGA با لاتر و TNF-α کمتر از گروهی است که ایزومر ۹ - سیس، ۱۱ - ترانس دریافت می نمایند. تناسب سلول های B به طور چشمگیری در گروه ۱۲ سیس، ۱۱ ترانس کمتر و در گروه ۱۰ ترانس، سیس CLA بیشتر از گروه کنترل بود و نسبت CD4 سلول های T در گروه ۱۰ ترانس، ۱۲ سیس CD8 در گروه سیس، ۱۱ ترانس CLA و درصد

واکسیناسیون بر علیه هپاتیت B مشاهده گردید و این اهمیت نیاز به مطالعات بعدی را برای فهم مکانیسم‌های دخیل روشن می‌سازد (۴۳). در مطالعه‌ی آریائیان و همکاران کاهش معنی‌دار IL1 β و غیر معنی‌دار TNF α در بیماران دارای روماتوئید آرتریت فعال مشاهده گردید (۴۴). همچنین در این بیماران کاهش پر اکسیداسیون چربی و استرس اکسیداتیو نیز دیده شد (۴۵). به علاوه علائم بیماران و فعالیت بیماری کاهش معنی‌دار یافت (۴۶). در مطالعه دیگر آریائیان و همکاران بر روی همین بیماران کاهش غیر معنی‌دار PGE2 مشاهده گردید (۴۷ و ۴۸).

مکانیسم ضد التهابی دیگری که روی سلول‌های پستانی سگ توسط ایزومرهای CLA_{c9,t11} و CLA_{c10,c12} مورد مطالعه قرار گرفت از این قرار بود که هردو ایزومر نه تنها رشد سلول‌های بدخیم را سرکوب کردند، بلکه تأثیر مهاری روی سلول‌های پستانی مرتبط با تومور توسط سرکوب بیان EP2 در سلول‌های بدخیم و طبیعی داشتند و تأثیر Cox-2 در بدخیمی بیشتر بود (۴۹).

طبق فرضیه پارک و همکارانش اسیدهای لینولئیک کونژوگه ممکن است یک سوبسترا برای سیکلو اکسیژنаз باشند و در همان سیستم‌های زنجیره‌ای طولی شدن و غیراشباع شدن با اسید لینولئیک و لینولنیک و آرالشیدونیک اسید مشترک باشند. وجود CLAS باعث رقابت بین اسیدهای چرب و تولید ایکوزانوئیدهای متفاوت می‌گردد (۸). این دانشمندان نشان دادند که استفاده از رژیم حاوی ۱٪ اسیدهای لینولئیک کونژوگه در موش‌های مبتلا شده به سرطان کولون (به وسیله دی متیل هیدرازین) با کاهش سطح پروستاگلاندین E2 و ترومبوکسان B2 در موکوزای کولون همراه می‌باشد (۸).

یو و همکاران نیز عقیده دارند که CLA عمل خود در تنظیم ژن‌های مورد نظر را از طریق PPAR γ انجام می‌دهند و مشاهده نمودند که آن تولید فرآورده‌های التهابی مانند NO و TNF α را کاهش می‌دهد و بنابراین ممکن است مانند داروهای ضد التهابی غیراستروئیدی در درمان

در یک بررسی مشایه که در مرحله‌ی انتهایی تومور ۲۶ کولون القایی در موش‌های مذکور Ecd2F1 صورت گرفت، روغن غنی شده با c9,t11، باعث بیان ژن گیرنده‌های شاخص التهابی فاکتور نکروز توموری آلفا، IL6 و E3 ligase1 Muscle Ring finger در گیر در پروتئولیز عضله شده و منجر به دلیل‌سازیون و کاهش اندازه آدیپوسیت گردید و باعث بهبود کاشکسی شد (۴۱).

در استرومای غده‌ی پستانی موش بر اثر ایزومرهای ترکیبی CLA 2g/100g، برای ۱ تا ۷ هفته مورد بررسی قرار گرفت. CLA c12 t10، باعث افزایش قابل توجه در ارتشاح لکوسیت‌ها در بافت چربی-رسوب کلاظن و کاهش اندازه آدیپوسیت‌ها گردید. یک فنتوپیپ التهابی و فیبروتیک در استرومای غدد پستانی وابسته به TNF α یا ماست سل ایجاد شد که می‌تواند هشداری برای استفاده باشد (۴۲). نیز لازم به ذکر می‌باشد که افزایش التهاب و اکسیداسیون در بافت چربی در مطالعات انجام‌شده‌ی دیگر در مورد مکانیسم CLA در کاهش بافت چربی نیز دیده شده است. احتمالاً افزایش اکسیداسیون چربی‌ها در بافت چربی یک مکانیسم جهت کاهش مقدار بافت چربی می‌باشد (۴).

اگرچه در مطالعات دیگری با همان ایزومرها در انسان‌های سالم نتایج متفاوتی گزارش گردیده است (۵) ولی در مطالعه‌ای که سانگ و همکاران بر روی ۲۸ مرد سالم ۲۵-۵۰ ساله به مدت ۱۲ هفته انجام دادند با دادن ۳ گرم (۰/۵ کپسول ۰/۵ گرمی) ایزومر ۹ سیس-۱۱ ترانس و ۱۰ سیس-۱۲-ترانس در شکل تری گلیسیرید به نسبت ۵۰-۵۰ مقدار IGM به طور چشمگیری افزایش یافت در حالی که مقدار IGE پلاسمما به طور چشمگیری کاهش پیدا نمود. سایتوکاین‌های پیش التهابی مانند IL1 β ، TNF α به طور چشمگیری کاهش یافت و سایتوکاین ضد التهابی IL10 افزایش یافت و پاسخ افزایش حساسیت نوع تأخیری (DTH) کاهش یافت، اما تغییر چشمگیری در CRP ایجاد نگردید ولی اثر مفید چشمگیری بر شروع پاسخ اختصاصی به

جدول ۲- مطالعات انسانی انجام شده بر روی تأثیر CLA در انواع سرطان

نتیجه	روش مطالعه	نوع سلول ها	سال انتشار و نویسنده
هیچ رابطه ای بین مصرف گوشت گوساله و غلظت CLA سرم یافت نشد. نتیجه آنکه اسیدهای چرب اولئیک و لینولئیک سرم یک (salivary gland tumors)SGT را نشان دادند.	CLA و اسید چرب n-3	تومور های غده بزاقی	Cittadini MC et al 2014 (21)
تأثیرات احتمالی بهبود دهنده ای سلامت در چاقی-آترواسکروز-قلبی عروقی-پوکی استخوان-دیابت و مقاومت به انسولین - التهاب و انواع سرطان خصوصاً سرطان سینه	CLA	سرطان سینه	Bialek A et al 2013 (52)
تأثیر مفیدی در نگهداری و حفظ و تعادل پیش اکسیداسیونی و ضد اکسیداسیونی دارد.	چربی شیر شامل CLA ویتامین های A، E و آنزیم Q10 است.	سرطان	Cichosz G et al 2012 (59)
بر روی ۱۰ کودک تأثیرات HOSF و CLA مقایسه گردید. گروه CLA شدت بیماری کمتر و به پایلوتمای تهاجمی خفیف تا متوسط محدود شد.	۲/۵ میلی لیتر برای ۲ هفته ۲/۵ HOSF میلی لیتر برای ۸ هفته با یک دوره ۶ هفته ای استراحت	کودکان با پایلوتماتوز حنجره ای HTV القا شده توسط	Louw L et al 2012 (30)

HOSF, High oleic acid Safflower
ROG: خانواده ای تیروزین کیاز های پروتو انکوژن Src (gene)

داده‌اند که فعال شدن PPAR γ تولید سیتوکاین‌های پیش التهابی مانند IL-6 و TNF α را مهار می‌نماید. به علاوه استفاده از PPAR γ ساخت اکسید نیتریک را در پاسخ به γ کاهش می‌دهد (۳۱ و ۳۳). بنابراین مکانیسم‌های مولکولی احتمالی دخیل در فعالیت ضد التهابی CLAs احتمالاً شامل این موارد می‌باشد: مهار تشکیل آراشیدونیک اسید و ساخت ایکوزانوئیدها به دلیل سویسترا بودن CLAs برای سیکلواکسیژنаз، همچنین فعال نمودن گروهی از گیرنده‌های هورمون‌های استروئیدی α و PPAR α و فاکتورهای نسخه‌برداری که به وسیله فعالیت‌های آنتاگونیستی با STAT1 و NF κ B موجب کاهش در بیان سیتوکاین‌های پیش التهابی می‌شوند (۹). اثر بر روی SCD (استئاریل کواآنزیم آ دی سچوراز): در مطالعه چوی و همکاران بر روی تأثیر ایزومرها CLA در سلول‌های line سرطان پستان (MCF-7, MDA-MB-231) در انسان مشاهده گردید که میزان SCD بدون تغییری در بیان ژن آن کاهش می‌یابد. SCD، یک تعدیل کننده اسیدهای چرب میکروزومال است و در تولید اسیدهای چرب با یک زنجیره غیراشباع به وسیله

بیماری‌های التهابی مهم باشد (۱). CLA در سرطان کولورکتال القا شده توسط التهاب در مosh‌ها توسط فعال سازی PPAR، با کاهش درصد ماکروفازها در غدد لنفاوی و مزانتریک Mesenteric Lymph Node-MLN) بدون توجه به ژنوتیپ و افزایش سلول‌های T تنظیمی در غدد لنفاوی مزانتریک متجه به بهبود کولیت و پیشگیری از تومور گردیده است (۵۰).

PPAR γ نقش اساسی در تنظیم تمایز و تفرق سلول‌های چربی متابولیسم اسیدهای چرب و هموستاز گلوكز بازی می‌کند. در نتیجه این پذیرنده برای ساخت چربی ضروری است و فعالیت ضد دیابتیک دارد (۳۹).

به علاوه مطالعات جدید نشان داده‌اند که PPAR γ فعال شده اثرات عمیقی روی تمایز و فعالیت ماکروفاز دارد (۱). تشابهات کاربردی با لیگاندهای PPAR γ دارد. برای مثال فعالیت γ PPAR با کاهش سرطان کولون و پستان همراه است. CLAs بسیاری از اعمال بیولوژیکی خود را از طریق PPAR γ اعمال می‌کنند و بنابراین این فرضیه وجود دارد که CLAs نیز بر روی ماکروفازها تأثیر دارند. مطالعات جدید نشان

فعالیت دساجوراز و مکمل یاری با CLA شدند؛ بدین صورت که فرآیند نئوپلاستی اثر تحریکی روی فعالیت دلتا ۶ دساجوراز دارد که کاهش فعالیت آن می‌تواند مکانیسم ضد سرطانی CLA باشد (۵۶).

در مطالعه چاجز و همکارانش بر روی ۲۰۹ بیمار تحت درمان سرطان پستان مشاهده گردید که سطح CLA چربی پستان بسیار کم است که یک نشانه‌ای از میزان کم دریافت CLAs در تاریخچه غذایی بیماران می‌باشد (۲۸). این نتایج نشان داده‌اند که مسیرهای ضد سرطان CLAs برای انواع ایزومرهای آن (ایزومرهای ۹-سیس، ۱۱-ترانس CLA و ۹-سیس، ۱۱-سیس) متفاوت می‌باشد (۴۱-۵۳، ۳۶) و افزایش مصرف CLAs با تجمع آن‌ها در بافت چربی پستان همراه می‌باشد (۲۶).

در مطالعه‌ای بر روی تأثیر دو ایرومرو فوق بر سلول‌های پستان سگ سرکوب رشد سلول‌های بدخیم توسط هردو ایزومر، مهار سلول‌های پستانی مرتبط با تومورو سرکوب بیان گیرنده EP2 در سلول‌های بدخیم و طبیعی، تأثیر t10,C12 روی کاهش بیان (سیکلواکسیژناز ۲ Cox-2 در بدخیمی بیشتر بود (۴۹). در مطالعه دیگری بر روی سلول‌های اپیتلیال پستان موش ترانس ژنیک دارای بیان بالای Eerb2 t10,c12، t11 برخلاف t9, t10, t11 موجب تحریک هایپرپلازی لوبولی اپیتلیوم و تسریع رشد تومور و افزایش متاستاز (بعد از شیرخوارگی) شد. بعد از بلوغ مجدداً تحریک رشد و افزایش سایز کبد-قلب-طحال و غدد لنفاوی پستان گردید (۲۷). مطالعات نشان می‌دهند که پراکسیداسیون لیپیدها باعث القاء آپیتوز می‌شود و افزایش پراکسیداسیون لیپیدها با مصرف ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA در موش‌ها به وسیله اندازه گیری ۸-ایزو پروستاگلاندین F2α در ادار آن‌ها معلوم گردیده است (۵۷). ولی CLAs بررسی‌های دیگری نشان می‌دهند که دارای اثر آنتی اکسیدانی می‌باشند، باعث افزایش تولید گلوتاتیون شده و می‌توانند رادیکال‌های آزاد را پاکسازی نمایند و از این طریق در پیشگیری از بسیاری از بیماری‌ها نقش داشته باشند (۵۸).

کاتالیز نمودن ایجاد اولین پیوند دوگانه سیس بین کربن شماره ۹ و ۱۰ نقش دارد (۵۱). همان طور که می‌دانید اسید اولئیک مهم‌ترین اسیدهای چرب با یک زنجیره غیراشباع در فسفولیپید غشاء، واکسن‌ها و استرهای کلسترول می‌باشد. اسیدهای چرب با یک زنجیره غیراشباع به عنوان یک واسطه انتقال پیام و تمایز سلولی شناخته شده‌اند. روی هم رفته SCD در سیالیت و متابولیسم غشاء نقش دارد. افزایش فعالیت SCD و تغییر در تعادل بین اسیدهای چرب اشباع و غیراشباع در بسیاری از بیماری‌ها مانند سرطان، دیابت، چاقی و آترواسکلروزیس نقش دارد (۱).

اثرات احتمالی CLA بر سلامتی در چاقی، آترواسکروز، قلبی-عروقی، پوکی استخوان، دیابت، مقاومت به انسولین، التهاب و اشکال مختلف سرطان خصوصاً سرطان سینه در مطالعات متعدد تایید شده (۴۷) ولی تایید اینکه آیا پروتئین با اثر ضد سرطان‌زاوی CLAs به طور مستقیم ارتباط دارد؟ نیازمند به مطالعات بیشتری دارد (۴۶).

همچنین در مطالعه دیگری که به وسیله ادر و همکاران بر روی ایزومرهای CLAs بر روی سلول line هپاتوما انسان انجام گردید مشخص شد که ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA اثرات چشمگیری بر متابولیسم اسیدهای چرب ضروری در سلول‌های کبدی (HepG2) از طریق مهار دلتا ۶، ۵، ۹ دی سچورازدارد، در حالی که ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس فقط تأثیر اندکی در دلتا ۹ دی سچوراز ایجاد می‌نماید. در نتیجه ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس CLA کاهش بارزی در نسبت MUFA:SFA نسبت به ایزومر ۹-سیس، ۱۱-ترانس ایجاد می‌کند (۵۴). مطالعات آگاتا و همکاران بر روی سلول‌های لوسمیایی نشان داد که ایزومرهای ۹-سیس، ۱۱-ترانس CLA و ۹-سیس، ۱۱-سیس CLA از طریق اثرات مهاری بر فعالیت دیسچوراز رشد سلولی و بقای سلول‌های لوسمیایی را تنظیم و کنترل می‌نماید (۵۵).

ستاروارسکا و همکاران در آزمایش‌هایی که روی میکروزومرهای کبدی موش‌های صحرایی اسپراگو داولی انجام دادند متوجه همبستگی منفی بین

CLAs یک سوبسترا برای سیکلولوکسیژنаз هستند. در سیستم‌های زنجیره‌ایی طویل شدن و غیراشباع شدن، بالینولئات و لینولنات و آرشیدونیک اسید مشترک می‌باشند و باعث تولید ایکوزانوئید‌های متفاوت می‌گردند (۳۹). سیستم ایمنی را تحریک می‌نمایند، باعث تجمع حذف کننده‌های مثل p27, p21, pRb, فعال نمودن کاسپازها (سیستئین پروتئازهایی که اجزاء آبشار آنژیماتیکی می‌باشند که باعث مرگ آپیتوتیک سلول‌ها می‌شود) (Caspases) و کاهش سیکلین E G1/S- Cyclin) فعال کننده ساخت DNA در نتیجه باعث افزایش میزان آپوپتوزیس (مرگ برنامه‌ریزی شده سلولی) و توقف رشد سلولی می‌گردد (۶۶-۶۹).

همچنین با کاهش آنتیوزنزر در توده سرطانی خود نرسانی به آن را کاهش می‌دهند (۳۱). CLAs احتمالاً دارای اثر آنتی اکسیدانی نیز می‌باشند و می‌توانند رادیکال‌های آزاد را پاکسازی نمایند (۵۸). به علاوه ایزومر ۱۰-ترانس، ۱۲-سیس فاکتور رشد شبه انسولینی II را کاهش می‌دهد (۲۳-۲۹) و اثرات چشمگیری بر متابولیسم آپیپتاز، افزایش فعالیت کسپیز و افزایش mRNA می‌شود که α اولئواستئاریک اسید از طریق پراکسیداسیون لیپید باعث القاء آپیپتاز می‌گردد (۶۰).

همچنین تعداد کمی مطالعه تأثیر CLA بر پیشرفت سرطان پستان از طریق افزایش تکثیر سلولی و تاثیر بر مسیرهای بقا را نشان داده‌اند (۷۰).

طبق بررسی‌ها مقدار CLAs موجود در پستان افراد مبتلا به سرطان پستان بسیار کم می‌باشد که نشانه ایی از کاهش میزان دریافت CLAs در تاریخچه غذایی بیماران است (۷۱). در نتیجه CLA اثرات متابولیکی زیادی مانند اثرات ضد سرطانی دارد ولی مسیر ضد سرطان CLAs برای انواع ایزومران متفاوت می‌باشد و در زمینه مقدار مجاز و مؤثر، تعیین ایزومرهای مفیدتر و نیز مکانیسم مولکولی تاثیرات آن به مطالعات بیشتری نیاز است. به علاوه در این مورد تاکنون مطالعات تجربی بر روی انسان صورت نگرفته است. همچنین CLAs احتمالاً در مشکلات التهابی و

چربی شیر شامل CLA، ویتامین‌های E و A و آنزیم Q10 است که CLA تأثیر مفیدی در نگهداری و حفظ و تعادل پیش اکسیداسیونی و ضد اکسیداسیونی دارد (۵۹).

اثرات ضد سرطانی CLA ممکن است، از طریق تأثیر بر Src (پروتو-آنکوژنی از خانواده‌ی تیروزین کینازها) با کاهش رشد سلولی و تهاجم از طریق مسیر PI3K/Akt شبکه‌ی آندوپلاسمی اعمال گردد (۵۳).

بیشتر دانش ما از میزان مصرفی از CLAs یافته‌های گروه IP نشات می‌گیرد که نشان دادند که CLAs در مقدار کم (۱٪ در رژیم غذایی) با یک اثر وابسته به مقدار فعال می‌باشد و اثر آن مستقل از نوع یا میزان چربی رژیم است (۱۰). اخیراً مطالعات تسوژوکی و همکاران نشان داده است که مهار رشد تومورها به وسیله α اولئو استئاریک اسید، یک ایزومر لینولنیک اسید با سیستم تری‌إن کونژوگه، قوی تر می‌باشد و القاء آپیپتاز، افزایش فعالیت کسپیز و افزایش mRNA می‌شود که α اولئواستئاریک اسید از طریق پراکسیداسیون لیپید باعث القاء آپیپتاز می‌گردد (۶۰).

همچنین تعداد بسیار کمی مطالعه تأثیر CLA بر پیشرفت سرطان پستان از طریق افزایش تکثیر سلولی و تاثیر بر مسیرهای بقا را نشان داده‌اند (۲۷). البته این مغایرت ممکن است به دلیل اختلاف در نوع ایزومر مصرفی، مقدار مورد استفاده و یا نمونه و بافت مورد آزمایش باشد.

نتیجه‌گیری

اسیدهای لینولنیک کونژوگه (CLAs)، اسیدهای چرب ۱۸ کربنی با ایزومرهای فضایی گوناگون می‌باشند که به طور طبیعی به وسیله باکتری‌های روده نشخوارکنندگان و در طی فرآیند حرارتی غذاهای حیوانی تولید می‌گردند (۱). CLAs در مدل‌های تجربی ضد سرطان‌هایی مانند لوزالمعده، پوست، پروستات، کولورکتال، روده و پستان می‌باشند و می‌توانند متاباستاز سلول‌های سرطانی را کاهش دهند (۳۹).

11. Hsu YC, Ip MM. Conjugated linoleic acid-induced apoptosis in mouse mammary tumor cells is mediated by both G protein coupled receptor-dependent activation of the AMP-activated protein kinase pathway and by oxidative stress. *Cell Signal*; 2011. 23(12):2013-20.

12. Islam MA, Kim YS, Oh TW, Kim GS, Won CK, Kim HG, et al. Superior anticarcinogenic activity of trans,trans-conjugated linoleic acid in N-methyl-N-nitrosourea-induced rat mammary tumorigenesis. *J Agric Food Chem*; 2010. 58(9):5670-8.

13. Hsu YC, Meng X , Ou L, Ip MM. Activation of the AMP-activated protein kinase-p38 MAP kinase pathway mediated apoptosis induced by conjugated linoleic acid in p53-mutant mouse mammary tumor cells. *Cell Signal*; 2010. 22(4):590-9.

14. Hu JL, Wang XJ, Zhou PZ, Wang CD, Xu JG, Jiang S. [Apoptosis and differentiation induced with TCLA in rat glioblastoma cells in vitro]. Sichuan Da Xue Xue Bao Yi Xue Ban; 2008. 39(4):570-4.

15. Kuniyasu H, Yoshida K, Ohmori H, Sasahira T, Sakai Y. Conjugated linoleic acid reduced metastasized LL2 tumors in mouse peritoneum. *Virchows Arch*; 2006. 449(3):341-7.

16. Tsuboyama KN, Takahashi M, Tanemura K, Kim HJ, Tange T, Okuyama H, et al. Conjugated linoleic acid supplementation reduces adipose tissue by apoptosis and develops lipodystrophy in mice. *Diabetes*; 2000. 49:1534-42.

17. Kelley NS, Hubbard NE, Erickson KL. Conjugated linoleic acid isomers and cancer. *J Nutr*; 2007. 137(12):2599-607.

18. Kemp MQ, Jeffy BD, Romagnolo DF. Conjugated linoleic acid inhibits cell proliferation through a p53 mechanism: effects on the expression of G1 restriction points in breast and cancer colon cells. *J Nutr* 2003;133(11):3670-7.

19. Rajakanagas J, Basu S, Salminen I, Mutanen M. Adenoma growth Stimulation by the trans-10, cis -12 isomer of conjugated linoleic acid is associated with changes in mucosal NF-KappaB and cyclin D1 protein levels in Min mouse. *J Nutr*; 2003. 133(6):1943-8.

20. Hubbard NE, Lim D, Erickson KL. Beef tallow increases the potency of conjugated linoleic acid in the reduction of mouse mammary tumor metastasis. *J Nutr*; 2006. 136(1):88-93.

21. Cittadini MC, Heinze VM, Joekes S, Perovic NR , Cornaglia PM, Bernal C, et al. Beef consumption and fatty acids serum concentration: relationship with salivary gland tumors in Córdoba, Argentina. *Anticancer Res* 2014;34(10):5579-84.

22. De La Torre A, Debiton E, Juanéda P, Durand D, Chardigny JM, Barthomeuf C, et al. Beef conjugated linoleic acid isomers reduce human cancer cell growth even when associated with other

حتی آلرژی (به دلیل کاهش IGE، TH2 و ایکوزانوئیدهای التهابی) نیز می‌تواند مفید باشد (۷۱). ولی این اثر نیز به طور تجربی در انسان تایید نگردیده است لذا، هنوز در زمینه غنی نمودن مواد غذایی با CLAs و استفاده از آن‌ها به عنوان یک غذای کاربردی تردید وجود دارد (۴).

منابع

1. Yu Y, Correl PH, Heuvel V. Conjugated linoleic acid decreases production of pro - inflammatory products in macrophages: evidence for a ppar - dependent mechanism. *Biochem Biophys*; 2002. 581:89-99.
2. Margot MP, Patricia A, Masso W, Clement IP. Prevention of mammary cancer with conjugated linoleic acid: Role of the stroma and the epithelium. *J Mammary Gland Biol Neoplas*; 2003. 8(1):103-14.
3. Corl BA, Barbanano DM, Bauman DE. cis -9 trans-11 derived endogenously from rans-11 18-1 reduces cancer risk in rats. *J Nutr*; 2003. 133(9):2893-900.
4. Orizo N, Ficoneri C, Riccioni G, Conti P, Theoharides TC, Bollea MR. Conjugated linoleic acid : a functional food ?. *Int J Immuno Pathol*; 2003. 16(3):215-20.
5. Lavillonnier F, Chajes V, Charles MJ, Louis J. Dietary purified cis-9, trans-11 conjugated linoleic acid isomer has anticarcinogenic properties in chemistry induced mammary tumors in rats. *Nutr Cancer*; 2003. 45(2):190-4.
6. Zempleni J, Daniel H. Molecular Nutrition. 1st ed: CAB eds. 2003. USA: 81.
7. Kohno H, Suzuki R, Yasui Y, Hosokawa M, Miyashita K, Tanaka T. Pomegranated oil rich in conjugated linolenic acid suppresses chemically induced colon carcinogenesis in rats. *Cancer Sci*; 2004. 95(6):481-6.
8. Park HS, Ryu JH, Ha YL, Park JHY. Dietary conjugated linoleic acid (CLA) induces apoptosis of colonic mucosa in 1,2-imethylhydrazine-treated rats: a possible mechanism of the anticarcinogenic effect of CLA. *Br J Nutr*; 2001. 86:549-55.
9. Suzuki R, Yasui Y, Kohno H, Miyamoto S, Hosokawa M, Miyashita K, et al. Catalpa seed oil rich in 9t,11t,13c-conjugated linolenic acid suppresses the development of colonic aberrant crypt foci induced by azoxymethane in rats. *Oncol Rep*; 2006. 16(5):989-96.
10. Ip C, Ip M M, Loftus T, Shoemaker SF, Shea Eaton W. Induction of apoptosis by conjugated linoleic acid in cultured mammary tumor cells and premalignant lesions of the rat mammary gland. *Cancer Epidemiol Biomarkers Prev*; 2000. 9(7):689-96.

- splenocyte cytokines production. *Experimental Biology and Medicine* 2003;228:51-8.
34. Stawarska A, Tokarz A, Czuba K, Konarska A, Mazurkiewicz M, Bialek A. Enrichment of maternal diet with conjugated linoleic acids influences desaturases activity and fatty acids profile in livers and hepatic microsomes of the offspring with 7,12-dimethylbenz[a]anthracene-induced mammary tumors. *Acta Pol Pharm* 2014;71(5):747-61.
35. Archer MC, Lau DS. The 10t, 12c isomer of conjugated linoleic acid inhibits fatty acid synthase expression and enzyme activity in human breast, colon, and prostate cancer cells. *Nutr Cancer* 2010;62(1):116-21.
36. Lunogo D, Mauro PB. Effects of Conjugated linoleic acid on growth and cytokine expression. *Immunology Letter* 2003;90(7):195-201.
37. Goodlad RA, Mandir N. Conjugated linoleic acids differentially alter polyp number and diameter in the Apc (min+) mouse model of intestinal cancer. *Cell Prolif* 2008;41(2):279-91.
38. Masao Y, Hitomi C, Akira H, Nami K, Takeaki O, Naomi T. Immunoglobulin and cytokine production from spleen lymphocytes is modulated in C57BL/6J mice by dietary Cis-9, trans-11 and trans-10, Cis-12 conjugated linoleic acid. *J Nutr* 2003;133:784-88.
39. Graves E, Hitt A, Pariza MW, Cook ME, McCarthy DO. Conjugated linoleic acid preserves gastrocnemius muscle mass in mice bearing the colon-26 adenocarcinoma. *Res Nurs Health* 2005;28(1):48-55.
40. Belury MA, Stout MB, Asp ML, Kliewer KL, Tian M. C9t11-Conjugated linoleic acid-rich oil fails to attenuate wasting in colon-26 tumor-induced late-stage cancer cachexia in male CD2F1 mice. *Mol Nutr Food Res* 2011;55(2):268-77.
41. Russell JS, McGee SO, Ip MM, Kuhlmann D, Masso-Welch PA. Conjugated linoleic acid induces mast cell recruitment during mouse mammary gland stromal remodeling. *J Nutr* 2007;137(5):1200-7.
42. Song HJ, Grant I, Rotondo D, Mohede I, Sattar N, Heys SD, et al. Effect of CLA supplementation on immune function in young healthy volunteers. *Eur J Clin Nutr* 2005;59(4):508-17.
43. Aryaeian N, Djalali M, Shahram F, Djazayery A, Eshragian MR. Effect of conjugated linoleic acid, vitamin e, alone or combined on immunity and inflammatory parameters in adults with active rheumatoid arthritis: a randomized controlled trial. *Int J Prev Med* 2014;5(12):1567-77.
44. Aryaeian N, Djalali M, Shahram F, Djazayery A, Eshragian MR, Nadery N, Fatehi F, Zarei M, Chamari M. The Effect of Conjugated Linoleic Acids, Vitamin E and Their Combination on Lipid beef fatty acids. *Br J Nutr* 2006;95(2):346-52.23-Ke XY, Zhao BJ, Zhao X, Wang Y, Huang Y, Chen XM, et al. The therapeutic efficacy of conjugated linoleic acid - paclitaxel on glioma in the rat. *Biomaterials* 2010;31(22):5855-64.
23. Ochoa JJ, Farquharson AJ, Grant I, Moffat LE, Hey SD, Wahle KW. Conjugated linoleic acids decrease prostate cancer cell proliferation: different molecular mechanisms for cis -9, trans-11 and trans-10, cis-12 isomers. *Carcinogenesis* 2004;19(4):142-50.
24. Palombo JD, Ganguly A, Bistrian BR, Menard MP. The antiproliferative effects of biologically active isomers of conjugated linoleic acid on human colorectal and prostatic cancer cells. *Cancer letter* 2002;177(2):163-72.
25. Hitami C, Masso Y, Shinsuke N, Nami K, Hirofumi T. effect of conjugated linoleic acid on growth factor – induced Proliferation of human breast cancer cells. *Cancer Letter* 2003;202:81-7.
26. Ip MM, McGee SO, Masso-Welch PA, Ip C, Meng X, Ou L, et al. The t10, c12 isomer of conjugated linoleic acid stimulates mammary tumorigenesis in transgenic mice over-expressing erbB2 in the mammary epithelium. *Carcinogenesis* 2007;28(6):1269-76.
27. Tanmahasamaut P, Liu J, Hendry LB, Sidel N. Conjugated linoleic acid blocks estrogen signaling in human breast cancer. *J Nutrition* 2004;134(3):674-80.
28. Cho HJ, Lee HS, Chung CK, Kang YH, Ha YL, Park HS, et al. Trans-10, Cis-12 conjugated linoleic acid reduces insulin-like growth factor-II secretion in HT -29 human colon cancer cells. *J Med Food* 2003;6(3): 193-9.
29. Louw L. Effects of conjugated linoleic acid and high oleic acid safflower oil in the treatment of children with HPV-induced laryngeal papillomatosis: a randomized, double-blinded and crossover preliminary study. *Lipids Health Dis* 2012;11:136.
30. ChajesV, Lavillonnier F, MaillardV, Giraudieu B, Lise -jordan M, Sebedio J. Conjugated linoleic acid content in breast adipose tissue of breast cancer patients and the risk of metastasis. *Nutrition and Cancer* 2003;45(1):17-23.
31. Maggiora M, Bologna M, Ceru MP, Possati L, Angelucci A, Cimini A, et al. An overview of the effect of linoleic and conjugated-linoleic acids on the growth of several human tumor cell lines. *Int J Cancer* 2004;112(6):909-19.
32. Lampen TA, Leifheit MJ, Nau H. Molecular and cellular effects of cis-9, trans-conjugated linoleic acid in enterocytes: Effects on proliferation, differentiation, and gene expression. *Biochimica et Biophysica Acta* 2005;173(5):30-40.
33. Mingder Y, Cook ME. Dietary conjugated linoleic acid decreased cachexia, macrophage tumor necrosis factor- α production, and modifies

57. Smedman A, Vessby B, Basu S. Isomer-specific effects of conjugated linoleic acid on lipid peroxidation in humans: regulation by alpha-tocopherol and cyclo-oxygenase-2 inhibitor. *Clin Sci (Lond)* 2004;106(1):67-73.
58. Kim YJ, Lee HJ. Total Antioxidant capacity of Arginine-Conjugated Linoleic Acid complex. *J Agriculture Food Chem* 2004;52(3):439-44.
59. Cichosz G, Czeczot H, Pol Merkur. Milk fat in prophylaxis of cancer diseases. *Lekarski* 2012;33(195):168-72.
60. Tsuzuki B.S, Smedman A, Vessby B. Conjugated linoleic acid induces lipid peroxidation in humans. *FEBS Lett* 2004;68:33-6.
61. Lau DS, Archer MC. The 10t, 12c isomer of conjugated linoleic acid inhibits fatty acid synthase expression and enzyme activity in human breast, colon, and prostate cancer cells. *Nutr Cancer* 2010;62(1):116-21.
62. Shiraishi R, Iwakiri R, Fujise T, Kuroki T, Kakimoto T, Takashima T, et al. Conjugated linoleic acid suppresses colon carcinogenesis in azoxymethane-pretreated rats with long-term feeding of diet containing beef tallow. *J Gastroenterol* 2010; 45(6):625-35.
63. Meng X, Shoemaker SF, McGee SO, Ip MM. t10, c12-Conjugated linoleic acid stimulates mammary tumor progression in Her2/ErbB2 mice through activation of both proliferative and survival pathways. *Carcinogenesis* 2008; 29(5):1013-21.
64. Mandir N, Goodlad RA. Conjugated linoleic acids differentially alter polyp number and diameter in the Apc(min+) mouse model of intestinal cancer. *Cell Prolif.* 2008;41(2):279-91.
65. Sakai Y, Sasahira T, Ohmori H, Yoshida K, Kuniyasu H. Conjugated linoleic acid reduced metastasized LL2 tumors in mouse peritoneum. *Virchows Arch* 2006 Sep;449(3):341-7.
66. Miller A, Stanton C, Murphy J, Devery R. Conjugated linoleic acid enriched milk fat inhibits growth and modulates CLA-responsive biomarkers in MCF -7 AND SW 480 human cancer cell lines. *J Nutrition* 2003;133(5):877-85.
67. Albright CD, Klem E, Shah AA, Gallagher P. Breast cancer cell-targeted oxidative stress: Enhancement of cancer cell uptake of conjugated linoleic acid, activation of p53, and inhibition of proliferation. *Exp Mol Pathol* 2005;79(2): 118-25.
68. Oh YS, Lee HS, Cho HJ, Lee SG, Jung KC, Park JH. Conjugated linoleic acid inhibits DNA synthesis and induces apoptosis in TSU-Pr1 human bladder cancer cells. *Anticancer Res* 2003;23 (6C):4765-72.
69. Meng X, Ip MM, McGee SO, Shoemaker SF. t10, c12-Conjugated linoleic acid stimulates mammary tumor progression in Her2/ErbB2 mice through activation of both proliferative and survival pathways. *Carcinogenesis*; 2008. 29(5):1013-21.
- Peroxidation in Active Rheumatoid Arthritis. *Iranian Journal of Public Health* 2009. 38(2):79-89.
45. Aryaeian N, Shahram F, Djalali M, Eshragian MR, Djazayeri A, Sarrafnejad A, et al. Effect of conjugated linoleic acids, vitamin E and their combination on the clinical outcome of Iranian adults with active rheumatoid arthritis. *Int J Rheum Dis* 2009;12(1):20-8.
46. Aryaeian N, Shahram F, Djalali M, Eshragian MR, Djazayeri A, Sarrafnejad A, et al. Effect of conjugated linoleic acid, vitamin E and their combination on lipid profiles and blood pressure of Iranian adults with active rheumatoid arthritis. *M.Vasc Health Risk Manag* 2008;4(6):1423-32.
47. Aryaeian N, Shahram F, Djalali M. CLA has a useful effect on bone markers in patients with rheumatoid arthritis. *Lipids* 2016;51(12):1397-405.
48. Wang LS, Huang YW, Liu S, Chang HL, Ye W, Shu S, et al. Conjugated linoleic acid (CLA) modulates prostaglandin E2 (PGE2) signaling in canine mammary cells. *Anticancer Res* 2006; 26(2A):889-98.
49. Evans NP, Bassaganya-Riera J, Hontecillas R, Guri AJ, Schmelz EM, Misjak SA. Conjugated linoleic acid ameliorates inflammation-induced colorectal cancer in mice through activation of PPARgamma. *J Nutr* 2010;140(3):515-21.
50. Choi Y, Park Y, Storkson JM, Pariza MW, Ntambi JM. Inhibition of Stearoyl- COA desaturase activity by the cis-9, trans-11 and trans-10, cis-12 isomer conjugated linoleic acid in MDA-MB-231 and MCF-7 human breast cancer cells. *Biochem Biophys Res Commun*.2002; 294:785-90.
51. Bialek A, Tokarz A. Conjugated linoleic acid as a potential protective factor in prevention of breast cancer. *Postepy Hig Med Dosw (Online)* 2013;67:6-14.
52. Chen J. Src may be involved in the anti-cancer effect of conjugated linoleic acid. Comment on: CLA reduces breast cancer cell growth and invasion through ER and PI3K/Akt pathways. *Chem Biol Interact* 2010;186(2):250-1.
53. Eder K, Slomma N, Becker K. Transe-10, cis12 conjugated linoleic acid suppresses the desaturation of linoleic and alpha-linolenic acids in HepG2 cells. *J Nutrition* 2002;132(6):1115-21.
54. Agatha G, Voigt A, Kauf E, Zintl F. Conjugated linoleic acid modulation of cell membrane in leukemia cells. *Cancer Lett* 2004;209(1):87-103.
55. Stawarska A, Bialek A, Stanimirova I, Stawarski T, Tokarz A.
56. The effect of conjugated linoleic acids (CLA) supplementation on the activity of enzymes participating in the formation of arachidonic acid in liver microsomes of rats-probable mechanism of CLA anticancer activity. *Nutr Cancer* 2015; 67(1):145-55.

70. O'Shea M, Bassaganya-Riera J, Mohede IC. Immunomodulatory properties of conjugated linoleic acid. *Am J Clin Nutr*; 2004. 79:1199S-1206S.

71. Lu M, Gottschling B, Kamendulis L, Klaunig JE, Belury MA. Dietary CLA induces hepatocyte proliferation in F33 rats. *FASEB J*; 2000. 4:A721.

Archive of SID

A review study on the effect of conjugated linoleic acids on tumor cells suppression and probably the mechanism of its effect

***Nahid Aryaeian**, PhD, Department of Nutrition, School of Public Health, Iran University of Medical Science, Tehran, Iran (*Corresponding author). aryaeian.n@iums.ac.ir
Soheila Faraji, Medical student, Iran University of Medical Science, Tehran, Iran.

Abstract

Conjugated Linoleic Acids (CLAs) are composed of positional and stereo isomers of octadecadienoate (18:2). They are found in foods derived from ruminants (beef and lamb as well as dairy products from these sources). When a mixture of isomers is fed to experimental animals, chemically induced cancer, tumorogenesis in mammary gland, colon and skin is decreased. Mechanisms of inhibition of carcinogenesis may include reduction of cell proliferation, induction of apoptosis and alterations in the components of the cell cycle. In addition, CLAs modulate markers of immunity and also eicosanoid formation in numerous species as well as lipid metabolism and gene expression. It is likely that CLAs exert inhibitory properties in carcinogenesis via one or more of these pathways. This review will explain recent advances by exploring the putative mechanisms of reduction of carcinogenesis by CLAs.

Keywords: Conjugated linoleic acids, Mechanisms, Cancer